

AZ MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2003. ÉVI JELENTÉSE A MAGYARORSZÁGON RITKA MADÁRFAJOK ELŐFORDULÁSÁRÓL

MME Nomenclator Bizottság

Abstract

MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2006): The 2003 report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee on rare birds in Hungary. *Aquila* 113, p. 91–105.

For the 16th report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee 212 records were considered of which 92% were accepted (182 records of 44 different species in category A and three records of three species in category E). Out of the records from the year 2003, 92% were accepted (52 records out of 62 were accepted in category A and two records in category E). Highlights of 2003 were the first record of *Aythya collaris* and also the first record of *Aythya affinis* in Category A. Further noteworthy records of the year were the 9th record of *Neophron percnopterus*, 10th record of Sociable Plover *Chettusia gregaria*, 4th record of *Larus sabini*, 4th record of *Melanocorypha calandra*, 3rd record of *Cettia cetti*, 9–11th records of *Acrocephalus agricola*, 5th record of *Phylloscopus inornatus* and the 4th record of *Emberiza melanocephala*. At the time of finishing the report a total of 301 species were known to have occurred in Hungary during the year 2003. *Cettia cetti* bred in Hungary for the first time and *Lanius excubitor* bred in Hungary for the second time.

Authors' address: *MME Nomenclator Bizottság*, H-1121 Budapest, Költő utca 21.

Key words: rarities report, Hungary.

Bevezetés

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Nomenclator Bizottsága (MME NB) 16. jelentése a 2003-ban észlelt és jelentett ritkaságok hitelesített adatait tartalmazza. E jelentésben tesszük közzé a 2003-as évből származó, de 2004-ben beküldött és bírált adatokat is. A 2003-ban bírált, de 2001-ből vagy korábbi évekből származó adatokat a 2001-es (*MME NB, 2001b*), a 2002-ből származó adatokat a 2002-es jelentésben (*MME NB, 2006*) tettük közzé.

A 2003. évi adatok lezárása és összesítése céljából az MME NB 2003. március 7–8-án a bükki Rejteken, 2003. december 5–6-án Kőszegen, majd 2004. november 26-án Tatán ült össze. 2003-ban az alábbi személyek vettek részt a bizottság munkájában (ábécé sorrendben): *dr. Hadarics Tibor* (titkár), *dr. Magyar Gábor*, *Nagy Tamás*, *ifj. Oláh János*, *Schmidt András* (titkár), *dr. Sós Endre*, *Végyvári Zsolt és Zalai Tamás*.

E jelentés összeállításánál a Nomenclator Bizottság 212 adatot vizsgált meg (ebben nem szerepelnek azok a fajok, amelyekről nem kell jelentést készíteni, csak az adataikat gyűjtjük). A beküldött jelentések közül a bizottság 44 faj 182 adatát fogadta el A kategóriába, három faj egy-egy adatát E kategóriába; illetve négy faj tíz költési adatát hitelesítette (mely összesen 92%-a a megvizsgált adatoknak). A 2003-ból származó 62 adatból 52-t A kategóriásnak, kettőt E kategóriásnak fogadtunk el; illetve két faj három fészkelési adatát hitelesítettük (ez a beküldött 2003-as adatok 92%-a).

A fajok neve mögött zárójelben olvasható szám adatok a faj bizonyított magyarországi előfordulásainak számát jelentik 2003-mal bezárólag. Az 1975 végéig elfogadott adatok *Keve (1960, 1984)* névjegyzékeiben, az MME Nomenclator Bizottság által 1976–1988 közötti, illetve 1988 óta évente elfogadott adatai az MME NB jelentéseiben található meg (a jelentések hivatkozási adatait lásd *MME NB, 2006*). A legfeljebb tizenöt hitelesített adattal rendelkező fajok esetében az előfordulások 1997 végéig összesítve is megtalálhatók Magyarország madarainak névjegyzékében (*Magyar et al., 1998*).

Az előfordulások számát és az összes példányszámot törzsel választja el (amennyiben csak egy szám van feltüntetve, ez az előfordulást és az egyedszámot is jelenti). Amennyiben az előfordulások pontos számát a Nomenclator Bizottság tevékenységének megkezdése előtt nem tartották nyilván, az adatokat „n + az 1988 után elfogadott adatok” formában adjuk meg.

E jelentésben tesszük közzé azon fajok 2003-as adatait is, melyeknek csak az előfordulása jelentendő (füles vöcsök, pehelyréce, sarki partfutó, nagy sárszalonna, kis goda, kacagócsér, kis csér, hajnalmadár). Természetvédelmi jelentősége miatt a korábbiakhoz hasonlóan valamennyi 2003-as kislilik-adatot is közöljük, bár a faj csak a Hortobágy térségén kívül leírás köteles. Ezeknél a fajoknál csak a 2003. évi előfordulások számát adjuk meg zárójelben.

A madarak előfordulási idejéről az általunk ismert leghosszabb időszakot adjuk meg, még akkor is, ha a bizottsághoz beküldött jelentésben nem szerepel a madár egy területen való tartózkodásának teljes időtartama (ezen esetekben az előfordulás idejét a *Túzok* faunisztikai adatbázisa alapján egészítettük ki). A megfigyelés helyéről legtöbbször a közigazgatási településhatárt adjuk meg, és ettől csak kivételes esetben térünk el (pl. a Fertő környéki adatok esetében rendszerint a legközelebbi település nevét tüntettük fel). Amennyiben a

megfigyelés halastavon történt és a megfigyelés helyeül a törendszeren belüli medence számát is tartalmazza a jelentés, ez a halastó neve után zárójelben, római számmal szerepel. Ha a tónak vagy medencének külön neve van, az ugyancsak zárójelben szerepel, pl. Hortobágyi-halastó (Kondás). Az adat után zárójelben szerepel a megfigyelők neve. Rendszerint mindazok nevét feltüntettük, akik a madarat elsőként megtalálták, meghatározták, és az észlelésről jelentést készítettek. Amennyiben viszont a madarat ötnél több személy találta, a további megfigyelőkre rendszerint *és társaik* megjegyzéssel utalunk. Abban az esetben, ha az adott példányt az első megfigyelést követő napokon más megfigyelők is látták, vagy az adat hitelesítését a megtaláló(ko)n túl további személyek közreműködése is segítette, rájuk *és mások* kifejezéssel utalunk.

Ezúton is felhívjuk tagtársaink figyelmét, amennyiben olyan ritka madár előfordulási adatával rendelkeznek, melyet a Nomenclator Bizottság a részére beküldött jelentés hiányában még nem bíralt, azt készítsék el, és juttassák el a bizottság titkára címére (MME NB titkára, 1121 Budapest, Költő u. 21.). A jelentés elkészítésének módjáról egyebek mellett a *Partimadár* 1994/2. számában közölt irányelvek a mérvadók (*Magyar, 1994*). A jelentések bármilyen formában készíthetők, de mind az elkészítés, mind a bírálatok során könnyebbé jelent a bizottság által rendszeresített jelentőlap használatát (a bizottság bármelyik tagjától kérhető, de elérhető az MME Nomenclator Bizottság honlapján is: http://www.mme.hu/nb/mme_nb.htm).

Felhívjuk a figyelmet továbbá arra, hogy az AERC (Association of European Rarities Committees, <http://www.aerc.eu>) ajánlása szerint kívánatos a rendkívül ritka fajok legalább első tíz előfordulási adatának az egyenkénti, a megfigyelések körülményeit és a madár részletes leírását is tartalmazó, önálló közleményben való publikálása valamelyik hazai szaklapban, lehetőleg olyanban, amelyik idegen nyelvű (angol vagy német) összefoglalókat is közöl a cikkekről (pl. *Túzok, Aquila* stb.).

Az el nem fogadott adatok a jelentés végén található megfigyelők nevének feltüntetése nélkül. Ezeknek az adatoknak csak kisebb részénél volt a megjelölt madárfaj egyértelműen kizárható és az észlelt egyed más fajnak határozható, a többi esetben valószínűsíthető volt ugyan a faj, de a beküldött dokumentumok alapján mégsem volt egyértelműen meghatározható. Minthogy ezek az adatok nem abszolút bizonyosságúak, a madártani szakirodalomban kerülendő a rájuk való hivatkozás. Itt közöljük azokat az adatokat is, amelyek dokumentációjára alapján csak nem (*genus*) szintjéig történő határozás volt lehetséges, de a szóba jöhető fajok mind jelentéskötelesek (pl. halfarkasok). Sajnálatos módon több esetben érkezett ritka madárfajokról adat dokumentáció (leírás, fénykép stb.) nélkül, különösen régebbi adatok esetén. Amennyiben a megfigyelést nem dokumentálták, azt még elbírálni sem tudtuk, és ezért automatikusan az el nem fogadott adatok között szerepeltettük.

A jelentésben felsorolt adatokra történő hivatkozás esetén, amennyiben az MME NB jelentésén kívül más forrás nem adható meg (minthogy azt máshol nem publikálták még), javasoljuk a megfigyelők nevét is feltüntetni a következő példához hasonlóan: „kacagócsér (*Gelochelidon nilotica*): 2003. július 12–13. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (*Pellinger A., Hadarics T. in MME NB, 2006*)”.

A hitelesítendő fajok körét érintő változások

Az 1998-ban felfedezett Újfehértó környéki szikipacsirta (*Calandrella brachydactyla*) költőállomány esetében 2004. január 1-től a Hortobágy mellett erre a területre nézve is feloldottuk a leíraskötelezettséget (a költőállomány nagyságára vonatkozó adatokat azonban továbbra is el kell juttatni a Nomenclator Bizottsághoz).

Személyi változások

A 2003 során a Nomenclator Bizottságból megbízatásának lejártával távozó *Schmidt András* titkár helyére a bizottság *Zalai Tamást* választotta új tagjának. A titkári teendőket a továbbiakban *dr. Hadarics Tibor* látja el. *Schmidt András*nak ezúton is köszönetet mondunk a sokéves bizottsági tevékenységéért, különösen nagyra értékeljük a titkárként végzett precíz munkáját.

A 2003. év nevezetességei

2003-ban az MME NB két új madárfajt fogadott el hazánk madarainak névjegyzékébe: először bizonyították Magyarországon az örvös réce (*Aythya collaris*) és a búbos réce (*Aythya affinis*) előfordulását.

Ritka és alkalmi költőfajok fészkelési adatait 1998-tól kezdte meg rendszeresen gyűjteni és hitelesíteni az MME NB (*Schmidt, 1998*). 2003-ban először sikerült bizonyítani a berki poszáta (*Cettia cetti*) fészkelését hazánkban (*Schmidt, 2005*). Ebben az évben másodszer bizonyították a nagy örgébics (*Lanius excubitor*) költését Magyarországon.

További említésre méltó adatok 2003-ban: a kékcőrű réce (*Oxyura leucocephala*) 1988 utáni 8., a dögkeselyű (*Neophron percnopterus*) 9., a lilebíbic (*Chettusia gregaria*) 10., a fecskesirály (*Larus sabini*) 4., a kalandrapcsirta (*Melanocorypha calandra*) 4., a berki poszáta (*Cettia cetti*) 3., a rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) 9–11., a vándorfűzike (*Phylloscopus inornatus*) 5., a vörösfejű gébics (*Lanius senator*) 1988 utáni 4. (Hadarics, 2006) és a kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) 4. előfordulása.

A jelentés kéziratának lezárásáig hitelesített adatok alapján 2003 során 301 madárfaj fordult elő bizonyítottan hazánk határain belül.

Az MME NB által 2003-ban elfogadott adatok – *Accepted records in 2003*

A Magyarországon hitelesítetten előfordult madárfajok egyes adatait az AERC (Association of European Rarities Committees) által javasolt kategóriák alapján soroltuk be. Az egyes kategóriák meghatározása a legújabb névjegyzék (Magyar et al., 1998) bevezetőjében, az elbírálandó fajok listája az 1994-es jelentésben (Magyar, 1995) és a legújabbban megjelent fajlistában (Magyar, 1996) található meg.

A kategória

Füles vöcsök (*Podiceps auritus*) (128/179)

2003. április 10. Szeged, Fehér-tó 1 ad. (nászruhás) pld. (Mészáros Cs.);
2003. április 22. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (vedlő) pld. (Tar J., Szilágyi A.);
2003. október 24. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Tar J.);
2003. november 8. Abádszalók, Tisza-tó (Abádszalóki-öböl) 1 pld. (Borbáth P., Zalai T.);
2003. november 7. Szeged, Szegedi-Fertő (II/2. tó) 1 ad. pld. (Mészáros Cs., Vesztergom N.);
2003. november 8–24. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Gyüre P., Oláh J., Ecsedi Z., Emri T., Tar J. és mások);
2003. november 20. Karcag, Kecskeri-víztározó 1 (nyugalmi ruhás) pld. (Monoki Á.) (Monoki, 2003b);
2003. december 8. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 pld. (Tar J.);

Kis hattyú (*Cygnus columbianus bewickii*) (15/42)

2003. november 23. Fonyód, Balaton 2 ad. pld. (Lendvai Cs., Fodor A. és társaik);

Kis hattyú (*Cygnus columbianus*) 2003. november 23. Fonyód (fotó: Lendvai Csaba)

Énekes hattyú (*Cygnus cygnus*) (1996 óta: 35/80)

2003. március 20. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (XI. tó) 1 ad. pld. (Simay G.);
2003. június 19. Balmazújváros, Kis-szeg (Kishortobágyi csárda felett) 3 ad. pld. (Szilágyi Attila);
2003. november 13–14. Szabadkigyós, Apáti-puszta 1 ad. pld. (Forgách B., Tóth I.);

Rövidcsőrű lúd (*Anser brachyrhynchus*) (12/140)

2003. március 31. – április 1. Pusztaszer, Büdös-szék 1 ad. pld. (Nagy T. és mások);

Kis lilik (*Anser erythropus*)

2003. január 17. Debrecen, Látókép 5 pld. (Tar J., Végvári Zs., Emri T., Zöld B.);
2003. február 2. Nagyhegyes 1 ad. pld. (Vasas A.);
2003. március 7. Nagyiván, Nagyiváni-puszta 1 pld. (Kovács G.);
2003. március 20. Szabadszállás, Zab-szék 1 ad. pld. (Kókay B., Laposa D.);
2003. március 20–28. Hortobágy, Kis-Kecskés max. 6 pld.: március 20. 1 ad. hím pld. (Tar J.); március 28. 6 pld. (Szilágyi A., Tar J.);
2003. március 25. Hortobágy, Kása-hát 2 pld. (Kovács G.);
2003. március 28. Hortobágy, Dinnyés-lapos 1 pld. (Tar J.);
2003. március 28–29. Hortobágy, Cserepes-puszta és Dinnyés-lapos 18 pld. (Tar J.; Oláh J.);

2003. *április 13–26.* Hortobágy, Hortobágyi-halastó max. 46 pld.: *április 13.* 46 pld. (Tar J.); *április 20.* 6 pld. (Fodor A. és társai); *április 21.* 14 pld. (Oláh J., Tihanyi G.); *április 26.* 14 pld. (Gyüre P.);
 2003. *április 21–23.* Hortobágy, Rókás 14 pld. (Tar J., Konyhás S.);
 2003. *április 27–28.* Hortobágy, Kis-Kecskés max. 13 pld.: *április 27.* 12 pld. (Emri T.); *április 28.* 13 pld. (Tar J.);
 2003. *szeptember 19.* Hortobágy, Cserepes-puszta 7 pld. (Tar J.);
 2003. *szeptember 22. – november 9.* Hortobágy, Hortobágyi-halastó max. 45 pld.: *szeptember 22–24.* 39 pld. (Tar J. és mások); *szeptember 26.* 39 pld. (Harangi M., Nagy Gy., Tar J.); *szeptember 27.* 45 pld. (Végyvári Zs.); *szeptember 28.* 42 pld. (Végyvári Zs.); *szeptember 29.* 3 pld. (Végyvári Zs.); *október 2.* 4 pld. (Tar J.); *október 3.* 39 pld. (Tar J.); *október 8.* 40 pld. (Végyvári Zs.); *október 11–12.* 30 pld. (Végyvári Zs.; Tar J.); *október 14.* 42 pld. (Tar J., Tihanyi G.); *október 16.* 42 pld. (Konyhás S.); *október 27.* 42 pld. (Konyhás S.); *október 28.* 32 pld. (Tar J.); *október 29.* 35 pld. (Ecsedi Z.); *október 31.* 33 pld. (Oláh J., Tar J.); *november 5.* 32 pld. (Ecsedi Z., Nagy Gy.); *november 8.* 27 pld. (Emri T., Gyüre P.); *november 9.* 3 pld. (Oláh J., Ecsedi Z., Tar J., Tihanyi G.);
 2003. *október 16.* Hortobágy, Rókás 26 pld. (Konyhás S.);
 2003. *november 2.* Hortobágy, Kis-Kecskés 33 pld. (Tar J.);
 2003. *november 2–4.* Geszt, Begécsi-víztározó (III. tó) 1 ad. + 1 juv. (1y) pld. (Oláh J., Ecsedi Z., Vasas A., Tögye J.);
 2003. *november 6.* Hortobágy, Nagy-Kecskés 27 pld. (Oláh J.);
 2003. *november 8.* Dunatétlen, Böddi-szék 2 ad. pld. (Kókay B., Laposa D., Hegedűs D.);
 2003. *november 13.* Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 juv. (1y) pld. (Oláh J., Tar J., Tihanyi G.);
 2003. *november 14.* Biharugra, Biharugrai-halastavak 1 ad. pld. (Vasas A., Tögye J., Széll A.);
 2003. *november 18.* Hortobágy, Kis-Kecskés 1 imm. (2y) pld. (Tar J.);
 2003. *november 20.* Tiszanána, Pap-föld 2 ad. + 1 juv. (1y) pld. (Borbáth P.);
 2003. *november 21.* Fülöpszállás, Csaba-szék 2 ad. pld. (Kókay B., Steiner A.);
 2003. *december 13.* Fülöpszállás, Kelemen-szék 2 ad. pld. (Kókay B., Hegedűs D.);

Örvös lúd (*Branta bernicla*) (39/41)

2003. *november 12–17.* Dunatétlen, Böddi-szék 1 juv. (1y) (*ssp. bernicla*) pld. (Kókay Sz., D. Byrne és mások);

Örvös lúd (*Branta bernicla*) 2003. november 12 – 17. Dunatétlen (fotó: Kókay Szabolcs)

2003. *november 23.* Geszt, Begécsi-víztározó (II. tó) 1 ad. (*ssp. bernicla*) pld. (Vasas A., Tögye J.);

Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) (A: 34/46, D: 8/12)

2003. *augusztus 14.* Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 juv. (1y) pld. (Tihanyi G., Nagy I., Papp J.);

2003. *november 9–12.* Dunatétlen, Böddi-szék 1 ad. him pld. (Pigniczki Cs., Ferenczi M., Kovács S.; Kókay Sz., D. Byrne);

Örvös réce (*Aythya collaris*) (1)

2003. *április 20–26.* Sumony, Sumonyi-halastó (II. és III. tó) 1 ad. (nászruhás) him pld. (Molnár Z., Sós E., Molnár V. és mások);

Örvös réce (*Aythya collaris*) 2003. április 20 – 26. Sumony (fotó: Molnár Zoltán)

Búbos réce (*Aythya affinis*) (1)

2003. *április 19–20.* Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás és VII. tó) 1 ad. him pld. (Tar János és mások);

Pehelyréce (*Somateria mollissima*) (2003: 3/6)

2003. október 11. Dunakiliti, Duna (duzzasztómű) 3 pld. (Pénzes L.);
2003. november 2. Fenékpusztá, Balaton 2 pld. (Cser Sz., Gál Sz., Faragó Á.);
2003. november 2–23. Szántód, Balaton 1 pld. (Cser Sz., Gál Sz., Faragó Á.; Pálinkás A., Illés G. és mások);
2003. november 15. Balatonföldvár, Balaton 1 pld. (Illés G., Lelovics A., Pálinkás A.) valószínűleg azonos a november 2–23. között Szántódnál megfigyelt madárral;
2003. december 5. Fenékpusztá, Balaton 2 pld. (Oláh J., Tar J., Zalai T., Végvári Zs.) valószínűleg azonosak a november 2-án ugyanitt megfigyelt madarakkal;

Kékcsőrű réce (*Oxyura leucocephala*) (n+8)

2003. október 29. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (IV. tó) 1 tojó vagy imm. pld. (Tar J., Tihanyi G. és mások);
2003. december 7–10. Hortobágy, Fényesi-halastó (III. tó) 1 juv. (1y) pld. (Emri T., Gyüre P., Zöld B. és mások);
2003. december 16. Hortobágy, Csécsi-halastó (III. tó) 1 juv. (1y) pld. (Emri T.) azonos a december 7–10. között a Fényesi-halastavon megfigyelt madárral;

Kékcsőrű réce (*Oxyura leucocephala*)
2003. október 29. Balmazújváros (fotó: Szilágyi Attila)

Kékcsőrű réce (*Oxyura leucocephala*)
2003. december 7 – 10. Hortobágy (fotó: Szilágyi Attila)

Dögkeselyű (*Neophron percnopterus*) (9/15)

2003. május 19. Hortobágy, Borsós és Kónya 1 *subad.* pld. (Ecsedi Z. és társai; Tar J.);

Fakó rétihéja (*Circus macrourus*) (n+103/105)

2003. március 30. Hortobágy, Nagy-Vókonya 1 ad. hím pld. (Oláh J., Ecsedi Z., Nagy Gy.);
2003. április 1. Zsáka, Horgas 1 ad. hím pld. (Vasas A.);
2003. április 3. Szabadkígyós, Nagyerdő 1 ad. hím pld. (Forgách B., Széplaki J.);
2003. április 9. Balmazújváros, Nagy-hát (Telekföld) 1 ad. hím pld. (Szilágyi A.);
2003. április 11. Berettyóújfalu, Baglyas 1 ad. hím pld. (Vasas A., Demeter L.);
2003. április 12. Nagykopáncs, Kopáncsi-pusztá 1 imm. (2y) hím pld. (Mészáros Cs., Kotymán L., Őze P.);
2003. április 17. Erdőbénye, Lócse-tanya 1 imm. (3y) hím pld. (Oláh J., Petrovics Z. és társai);
2003. április 19. Károlyfalva 1 ad. tojó (Oláh J., Petrovics Z. és társai);
2003. május 24. Makó-Rákos, Csikópusztá 1 tojó pld. (Tokody B., Domján A.);
2003. szeptember 6. Hortobágy, Kis-Kondás 1 ad. hím pld. (Vasas A. és társai);
2003. szeptember 6. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 juv. (1y) pld. (Oláh J., Ecsedi Z., M. Watson);
2003. szeptember 9. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 juv. (1y) pld. (Oláh J., Ecsedi Z., M. Watson) valószínűleg azonos a szeptember 6-án ugyanitt megfigyelt juv. madárral;
2003. szeptember 9. Nádudvar, Borzas-pusztá 1 juv. (1y) pld. (Oláh J., Ecsedi Z., M. Watson);
2003. szeptember 10. Pély, Hosszú-fertő 1 ad. hím pld. (Borbáth P.);
2003. szeptember 12. Túrkeve, Balai-puszták 1 imm. hím (Monoki Á.) (*Monoki, 2003a*);
2003. szeptember 20. Hortobágy, Ecse-zug 1 ad. hím pld. (Ecsedi Z., Oláh J.);
2003. szeptember 20. Nagyiván 1 ad. hím pld. (Kovács G., A. Forsten, Schmidt A., Kővári I.);
2003. szeptember 21. Nagykopáncs, Nagykopáncsi-pusztá 1 ad. hím pld. (Kókai K., Cseh J.);
2003. szeptember 23. Hortobágy, Kis-Vókonya 1 ad. hím pld. (Oláh J., Ecsedi Z.);

Kis héja (*Accipiter brevipes*)

2003. augusztus 11. Hortobágy, Faluvégfalma 1 ad. hím pld. (Szilágyi A.);

Vörösfarkú egerészölyv (*Buteo buteo vulpinus*) típusú (n+5)

2003. szeptember 11. Pély 1 imm. pld. (Katona Cs.);

Fekete sas (*Aquila clanga*) (n+37)

2003. november 19. – 2004. március 10. Nagyhegyes, Elepi-halastó, Alföldi-erdő 1 ad. pld. (Szilágyi A. és mások) lehetséges, hogy azonos az ugyanitt 2002. november 6. és 2003. január 29. között megfigyelt madárral;

Fekete sas (*Aquila clanga*) 2003. november 19. – 2004. március 10. Nagyhegyes (fotó: Szilágyi Attila)

Pusztai sas (*Aquila nipalensis*) (23/31)

2003. május 3. Nábrád 1 imm. (3y) pld. (Vasas A. és mások);
 2003. május 26. Sárrétudvari 1 imm. (2y) hím pld. (Boruzs A., Ványi R., Vasas A., Kiss R.);
 2003. július 2–28. Balmazújváros, Darassa-puszta, Szandalik és Kis-szeg max. 5 pld.: július 3. 1 imm. (4y) pld. (Tar J.); július 4. 1 imm. (2y) + 1 imm. (3y) pld. (Tar J., Ecsedi Z., Oláh J.); július 5. 2 pld. (Fodor A., Steiner A., Laposa D., Kóta A.); július 10. 1 imm. (4y) pld.; július 12. 1 imm. pld. (Gyüre P.); július 17. 1 imm. (2y) + 2 imm. (3y) + 2 imm. (4y) pld. (Ecsedi Z., Tar J.); július 19. 3 imm. pld. (Emri T.); július 20. 1 imm. (2y) + 1 imm. (3y) pld. (Tar J.); július 21. 3 imm. pld. (Tar J.); július 24. 1 imm. (3y) pld. (Tar J.); július 28. 1 imm. (Tar J.);

Pusztai sas (*Aquila nipalensis*) 2003. május 26. Sárrétudvari (fotó: Ványi Róbert)

Lilebíbic (*Chettusia gregaria*) (9)

2003. szeptember 20. Kunmadaras, Kunkápolnási-mocsár 1 ad. (vedlő) pld. (Kovács G.) (Kovács, 2004);
 2003. október 10. Hortobágy, Zám-puszta (Kenderhátó-ér) és Csécsi-halastó (V. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Kovács G., Végvári Zs., Ecsedi Z., Oláh J., Tar J.) (Kovács, 2004); valószínű, hogy azonos a szeptember 20-án a Kunkápolnási-mocsárban megfigyelt madárral;

Lilebíbic (*Chettusia gregaria*) 2003. október 10. Hortobágy (fotó: ifj. Oláh János)

2003. október 13. Ecsefalva, Kenderesszigeti-halastavak 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Monoki Á.) (Monoki, 2003e) valószínű, hogy azonos az október 10-én a Hortobágyon megfigyelt madárral;

Sarki partfutó (*Calidris canutus*) (2003: 20/44)

2003. május 26. Fonyód-Alsóbélatelep, Balaton 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Steiner A., Fodor A., Lendvai Cs., Laposa D.);
 2003. augusztus 10–13. Nagyhegyes, Elepi-halastó max. 5 pld.: augusztus 10. 2 juv. (1y) pld. (Szilágyi A.); augusztus 11. 1 juv. (1y) pld. (Végvári Zs.); augusztus 12. 1 ad. + 4 juv. (1y) pld. (Szilágyi A., Zalai T., Oláh J.); augusztus 13. 1 pld. (Végvári Zs.);

2003. augusztus 21. Dinnyés 1 pld. (Hegedűs D.);
 2003. augusztus 21–22. Szeged, Fehér-tó 4 juv. (1y) pld. (Mészáros Cs. és társai);
 2003. augusztus 28–29. Halásztelek, Duna 2 juv. (1y) pld. (Zsoldos M., Kókay Sz., Kókay B.);
 2003. augusztus 29. Petőháza, cukorgyári ülepítőtavak 2 juv. (1y) pld. (Pellinger A.);
 2003. augusztus vége – szeptember 9. Fertőújlak, Nyéki-szállás max. 5 pld.: augusztus vége 2 pld.; szeptember eleje 5 pld. (megfogva); szeptember 9. 4 pld. (Pellinger A.);
 2003. augusztus 30. – szeptember 1. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 juv. (1y) pld. (Csonka P. és mások);
 2003. augusztus 30. – szeptember 14. Hortobágy, Fényesi-halastó max. 3 pld.: augusztus 30. 1 juv. (1y) pld. (Gödér R., Zalai T.); szeptember 5. 3 juv. (1y) pld. (Kókay Sz. és társai); szeptember 10–14. 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Gál A., Emri T.);
 2003. szeptember eleje Szeged, Szegedi-Fertő 4 pld. (Kókai K.);
 2003. szeptember 6. Szeged, Fehér-tó (XV. tó) 2 juv. (1y) pld. (Kókai K.);
 2003. szeptember 6–7. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Tar J., Szilágyi A., Zalai T. és mások);
 2003. szeptember 13. Balatonberény, Balaton 1 pld. (Cser Sz., Faragó Á., Gál Sz., Talabér G., Palatin G.);
 2003. szeptember 13. Balatonöszöd, Balaton 1 pld. (Cser Sz., Faragó Á., Gál Sz., Talabér G., Palatin G.);
 2003. szeptember 13. Tarnaszentmiklós, Ludas 1 pld. (Zalai T.);
 2003. szeptember 16. Szántód, Balaton 5 pld. (Nagy L., Lelkes A., Koósz B.);
 2003. szeptember 16–18. Hortobágy, Csécsi-halastó 2 pld. (Konyhás S., Tar J.; Tihanyi G.);
 2003. szeptember 16–23. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Tar J., Tihanyi G., Oláh J., Szilágyi A.);
 2003. szeptember 21. Balatonszárszó, Balaton 1 juv. (1y) pld. (Berényi Zs., Lendvai Cs.);
 2003. október 30–31. Hortobágy, Kungyörgyi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Kovács G.; Ecsedi Z.);

Vándorpartfutó (*Calidris melanotos*) (26/30)

2003. szeptember 4. Zalasabar, Kis-Balaton (I. ütem) 1 pld. (Faragó Á., Cser Sz., Gál Sz.);
 2003. szeptember 14–21. Dinnyés, Dinnyési-Fertő 1 juv. (1y) pld. (Lendvai Cs., Berényi Zs., Hegedűs D. és mások);
 2003. szeptember 16. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 juv. (1y) pld. (Hadarics T., Drogoman Cs., Pellinger A., Mogyorósi S., Ambrus A.) (Hadarics, 2006);
 2003. szeptember 22–23. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (III. tó) 1 juv. (1y) pld. (Simay G., Ambach F., Fajcsák B. és mások);
 2003. szeptember 23. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (V. tó) 1 juv. (1y) pld. (Tihanyi G., Tar J. és mások) feltehetően azonos a szeptember 22–23-án a Virágoskúti-halastávon megfigyelt madárral;
 2003. szeptember 27. Kaba, cukorgyári ülepítőtavak 2 juv. (1y) pld. (Emri T., Gyüre P.);

Vándorpartfutó (*Calidris melanotos*) 2003. szeptember 27.
 Kaba (fotó: Gyüre Péter)

Nagy sárszalonna (*Gallinago media*) (2003: 6)

2003. április 17. Hortobágy, Nagy-Vókonya 1 pld. (Nagy Gy.);
 2003. május 8. Makó-Rákos, Montág-puszta 1 pld. (Mészáros Csaba);
 2003. május 15. Hortobágy, Zám-puszta 1 pld. (Konyhás S.);
 2003. augusztus 15. Balmazújváros, Magdolna-puszta (szennyvízülepítő) 1 pld. (Szilágyi A.);
 2003. augusztus 15–17. Jászivány, Ördög-hát 1 pld. (Zalai T.);
 2003. augusztus 16–17. Balmazújváros, Nagy-szik 1 pld. (Oláh J.; Tihanyi G.);

Kis goda (*Limosa lapponica*) (2003: min. 17/19)

2003. március 30. Apaj, Szúnyog-puszta 1 pld. (Karcza Zs., Lóránt M., Vadász Cs., Hegedűs D.);
 2003. április 26. Hortobágy, Gyökérkúti-halastó 1 pld. (Gyüre P.);
 2003. május 1–2. Tömörkény, Csaj-tó 1 pld. (Ampovics Zs., László B.; Tokody B., Domján A.);
 2003. május 17–18. Hortobágy, Akadémiai-halastó 1 tojó pld. (Ecsedi Z.);
 2003. június 4. Rétszilás, Rétszilasi-halastavak 1 pld. (Horváth G., Varga A., Szinai P.);
 2003. szeptember 5–7. Hortobágy, Fényesi-halastó 1 pld. (Kovács G., Oláh J. és társaik; Zalai T.);
 2003. szeptember 10. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 pld. (Pellinger A.);
 2003. szeptember 13. Fonyód-Fonyódliget, Balaton 2 pld. (Kovács Gy., Vincze B.);
 2003. szeptember 13. Zalasabar, Kis-Balaton (I. ütem) 1 pld. (Cser Sz., Faragó Á., Gál Sz., Talabér G.);
 2003. szeptember 14. Püspökhatvan, Püspökhatvani-víztározó 1 juv. (1y) pld. (Fodor A.);

2003. szeptember 14–16. Hortobágy, Csécsi-halastó 1 pld. (Balázs I.; Tar J.);
 2003. szeptember 16. Tihany, Balaton (tihanyi rév) 2 pld. (Nagy L.);
 2003. szeptember 22. Fertőújlak, Fertő (Madárvárta-öböl) 1 pld. (Váczai M.);
 2003. szeptember 24. – október 4. Petőháza, cukorgyári ülepítőtavak 1 juv. (1y) pld. (Pellinger A.);
 2003. szeptember 26. Zalavár, Kis-Balaton (Bárándi-víz) 1 pld. (Gál Sz.);
 2003. szeptember 27–28. Kaba, cukorgyári ülepítőtavak 1 juv. (1y) pld. (Emri T., Gyüre P.; Vasas A., Ványi R.);
 2003. szeptember vége Szeged, Fehér-tó 1 juv. (1y) pld. (Mészáros Csaba);

Terekcankó (*Xenus cinereus*) (46/50)

2003. április 28–29. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 ad. (nászruhas) pld. (Ecsedi Z., Oláh J.; Simay G.);

Ékfarkú halfarkas (*Stercorarius parasiticus*) (n+37/39)

2003. május 3. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. (világos színváltozatú) pld. (Pellinger A.);
 2003. július 19. Balatonberény, Balaton 1 ad. (világos színváltozatú) pld. (Faragó Á., Gál Sz., Talabér G., Palatin G.);
 2003. szeptember 14–16. Szeged, Szegedi-Fertő 1 ad. (világos-színváltozatú) pld. (Barkóczi Cs. és mások);
 2003. szeptember 14. – október 12. Szeged, Szegedi-Fertő (II/2. és II/I. tó) 1 juv. (1y) (sötét színváltozatú) pld. (Tokody B., Domján A.; Barkóczi Cs., Ampovics Zs.; Kókai K. és mások);
 2003. október 22–23. Hortobágy, Bivalyhalmi-halastó (III. tó) 1 ad. (világos színváltozatú) pld. (Tihanyi G., Tar J. és mások);

Ékfarkú halfarkas (*Stercorarius parasiticus*) 2003. október 22 – 23. Hortobágy (fotó: ifj. Oláh János)

2003. október 24. Hortobágy, Derzsi-halastó 1 ad. (világos színváltozatú) pld. (Schmidt A., Ecsedi Z., Oláh J.) azonos az október 22–23-án a Bivalyhalmi-halastavon megfigyelt madárral;

Halászsirály (*Larus ichthyaetus*) (86/94)

2003. április 13. – május 1. Geszt, Begécsi-víztározó (VI. tó) 1 imm. (3y) pld. (Vasas A., Tóth I., Tőgye J.);
 2003. április 20. Geszt, Begécsi-víztározó (IX. tó) 1 imm. (2y) pld. (Oláh. J. és társai);
 2003. augusztus 12. – november 12. Szeged, Fehér-tó és Szegedi-Fertő 1 ad. pld. (Tokody B., Domján A.; Mészáros Cs.; Kókai K. és mások);
 2003. augusztus 19. – október 9. Kunhegyes, Telekhalmi-halastavak 1 subad. pld. (Monoki Á., Zalai T.) (fénykép: *A Puszta* 20, p. 321) (*Monoki, 2003d*);
 2003. augusztus 29. Nagykálló, Harangodi-víztározó 1 imm. (3y/4y) (nyugalmi ruhába vedlő) pld. (Weszelinov O., Debreceni J., Lisztes A., Török H. A., Hunyadvári P.);
 2003. október 22. Ecesgfalva, Kenderesszigeti-halastavak 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Monoki Á.) (fénykép: *A Puszta* 20, p. 323. (*Monoki, 2003c*);
 2003. november 7–16. Nagyhegyes, Elepi-halastó (VIII. tó) 1 imm. (1y) pld. (Szilágyi A., Ecsedi Z., Oláh J.);

Fecskesirály (*Larus sabini*) (4)

2003. november 8–9. Hortobágy, Bivalyhalmi-halastó 1 ad. (nászruhas) pld. (Emri T., Gyüre P., Zöld B. és mások);

Fecskesirály (*Larus sabini*) 2003. november 6 – 9. Folyás (fotó: Szilágyi Attila)

Heringsirály *graellsii* alfaj jegyeit mutató példány (*Larus fuscus graellsii* típusú) (1)

2003. október 24. Hortobágy, Derzsi-halastó (XI. tó) 1 ad. pld. (Oláh J., Ecsedi Z.; G. Gorman, Schmidt A. és mások);

Heringsirály *graellsii* alfaj jegyeit mutató példány (*Larus fuscus graellsii* típusú) 2003. október 24. Hortobágy (fotó: *új. Oláh János*)

Heringsirály *graellsii* vagy *intermedius* alfaja (*Larus fuscus graellsii/intermedius*) (4)

2003. augusztus 20. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. pld. (megfogva) (Csonka P. és társai);

Heringsirály *graellsii*, *intermedius* vagy *heuglini* alfaja (*Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini*) (2)

2003. október 24–25. Szeged, Fehér-tó (XII. tó) és Szegedi-Fertő (I/2. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Mészáros Cs., Hegedűs D., Barócsy A., Engi L., Puskás J.);

Ezüstsirály (*Larus argentatus*) (1998 óta 12)

2003. január 16. Szeged, Tisza 1 imm. (1y) pld. (Barkóczy Cs., Rimóczy Á., Benei Zs., Tamás Á.);

2003. november 14. Sándorfalva 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Barkóczy Cs., Tallós Sz., Szél K.);

Dolmányos sirály (*Larus marinus*) (46/53)

2003. november 14. Nagyhegyes, Elepi-halastó (III. tó) 1 ad. pld. (Szilágyi A.);

2003. november 15–17. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (I. tó) 1 ad. pld. (Dobi A., Katona J.; Tar J., Tihanyi G. és mások) azonos a november 14-én a nagyhegyesi Elepi-halastavon megfigyelt madárral;

Kacagócsér (*Gelochelidon nilotica*) (n+110/151)

2003. május 3–5. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó max. 2 pld.: május 3. 1 pld. (Oláh J., Ecsedi Z., Simay A.); május 4–5. 2 pld. (Szilágyi A., Tar J., Vasas A., Zalai T.);

2003. május 15. Abádszalók, Meleghantanyai-ülepítő 2 pld. (Zalai T.);

2003. május 16. Kaba, cukorgyári ülepítőtavak 1 ad. (nászruhás) pld. (Sós E. és társai);

2003. május 18. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó 1 ad. pld. (Emri T., Zöld B.);

2003. június 16. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Pellinger A.);

2003. június 21. Fülöpszállás, Kelemen-szék 1 ad. pld. (Pigniczki Cs.);

2003. július 12–13. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Pellinger A., Hadarics T.);

2003. augusztus 21. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (Kondás) 1 (vedlő) pld. (Végvári Zs.);

Kenti csér (*Sterna sandvicensis*) (17/37)

2003. augusztus 13. Balatonberény, Balaton 1 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Gál Sz., Faragó Á., Cser Sz.);

2003. augusztus 19–20. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó (IV. és III. tó) 1 ad. (nyugalmi ruhába vedlő) pld. (Dobi A., Katona J. és mások);

Kenti csér (*Sterna sandvicensis*) 2003. augusztus 19 – 20. Balmazújváros (fotó: Gyüre Péter)

2003. augusztus 29. – szeptember 7. Fonyód-Fonyódliget (Balaton) 2 ad. (nyugalmi ruhás) pld. (Balázs P. és mások);

Kis csér (*Sterna albifrons*) (2003: 15/22-24)

2003. április 20. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 pld. (Pellinger A.);

2003. április 24. Sárkeresztúr, Sárkány-tó 1 ad. pld. (Riezing N.; Csonka P.);

2003. április 25. Balmazújváros, Nagy-szik 1 pld. (Szilágyi A.);

2003. április 29. – május 2. Balmazújváros, Virágoskúti-halastó max. 2 pld.: április 29. – május 1. 2 ad. pld. (Ecsedi Z., Oláh J.); május 2. 1 ad. pld. (Gyüre P., Emri T., Varga L., Zöld B.);

2003. május 26. Fonyód-Alsóbélatelep, Balaton 2 ad. pld. (Horváth G.);

2003. június 1. Rétszilas, Rétszilasi-halastavak 1 ad. pld. (Hegedüs D.);

2003. június 16. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. pld. (Csonka P.);

2003. június 28. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. pld. (Mogyorósi S.);

2003. július 7. Órtilos, Vizvár és Bélavár, Dráva 6-8 pld. (Szemadám Gy., Toldi M., Králl A.);

2003. július 19. Szeged, Szegedi-Fertő 1 pld. (Barkóczi Cs., Domoki F.);

2003. július 27–28. Szeged, Szegedi-Fertő 1 juv. (1y) pld. (Mészáros Cs., Barócsy A. és társaik);

2003. augusztus 3. Rétszilas, Rétszilasi-halastavak 1 ad. pld. (Vasuta G.);

2003. augusztus 9–10. Naszály, Ferencmajori-halastavak 1 ad. pld. (Csonka P.);

2003. augusztus 12. Apaj, új halastavak 1 pld. (Verseczki N., Pintér B., Varga A.);

2003. szeptember 16. Hortobágy, Csécsi-halastó 1 juv. (1y) pld. (Tar J.);

Kalandrapacsirta (*Melanocorypha calandra*) (4)

2003. október 25. Szeged, Fehér-tó 1 pld. (Ecsedi Z., Tar J. és társaik);

Citrombillegető (*Motacilla citreola*) (29/31)

2003. április 26. Berettyóújfalu, Andaháza-pusztá 1 imm. (2y) hím pld. (Ványi R., Vasas A. és mások);

Citrombillegető (*Motacilla citreola*) 2003. április 26. Berettyóújfalu (fotó: *íj.* Oláh János)

2003. április 30. Apaj, régi halastavak 1 tojó pld. (Kókay B.);

2003. augusztus 28. Tarnaszentmiklós, Ludas 1 juv. (1y) pld. (Zalai T., Borbáth P.);

Berki poszáta (*Cettia cetti*) (3)

2003. május 9. – július 7. Kis-Balaton, Ingói-berek 1 ad. (énekelő) hím (Tar J., Oláh J., Zalai T.; Szigeti B., Schmidt A. és mások);

Rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) (11)

2003. július 20–21. Szeged, Fehér-tó (XIII. tó) 1 ad. tojó pld. (megfogva) (Torday L. és mások);

2003. szeptember 4. Hortobágy, Hortobágyi-halastó 1 pld. (M. Watson);

2003. szeptember 29. Szeged, Fehér-tó (XIII. tó) 1 juv. (1y) pld. (megfogva) (Lovászi P., Asbóth N., Huszár P., Tokody B., Oláh J. és mások);

Rozsdás nádiposzáta (*Acrocephalus agricola*) 2003. július 20 – 21. Szeged (fotó: Horváth Gábor)

Vándorfűzike (*Phylloscopus inornatus*) (5)

2003. október 14–15. Barabás, Kaszonyi-hegy 1 pld. (megfogva) (Petrilláné Bartha E., Török H. A. és mások) (Török & Petrilláné Bartha, 2006);

Vándorfűzike (*Phylloscopus inornatus*) 2003. október 14 – 15. Barabás (fotó: Szilágyi Attila)

Hajnalmadár (*Tichodroma muraria*) (2003: 14)

2003. január 1. Nagyharsány, Szársomlyó 1 pld. (Ónodi M.);

2003. január 25. – március 15. Nagymaros, Szent Mihály-hegy 1 pld. (Lendvai Cs., Fodor A., Barkóczi Cs., Steiner A. és mások);

2003. február 23. Tatabánya, Nagy-Keselő-hegy 1 pld. (Csonka P.);

2003. február 25. Nagyharsány, Szársomlyó 1 (vedlő) hím pld. (Ónodi M.);

2003. október 18. – 2004. január 31. Nagyharsány, Szársomlyó 1 pld. (Ónodi M. és mások);

2003. október 21. Nagyiván, Róka-hát és Jézus-tanya között 1 pld. (Szigeti B.);

2003. október 24. – december 21. Süttő, Nagy-Pisznice 1 pld. (Argai S., Csonka P., Kovács K., Bátky K., Bátky G. és mások);

2003. október 26. Badacsonytördemic, kőbánya 1 pld. (Vasuta G. és társai);

2003. november 1. Uzsza, kőbánya 1 pld. (Vasuta G. és társai);

2003. november 1. – december 31. Tatabánya, Nagy-Keselő-hegy 1 pld. (Csonka P. és mások);

2003. november 1. – 2004. január 31. Nagyharsány, Szársomlyó 1 pld. (Ónodi M.);

2003. november 10. Lábatlan, Porc-kő 1 pld. (Csonka P.);

2003. november 12. Bajót, Öreg-kő 1 pld. (Barina Z., Csonka P., Bátky G.);

2003. december 11. Szandaváralja, kőbánya 1 pld. (Filip T., Jele N.);

Vörösfejű gébics (*Lanius senator*) (n+4/5)

2003. május 1. Fertőszéplak, Széplaki-legelő 1 ad. hím pld. (Váczi M., Pellinger A., Mogyorósi S., Molnár B. és mások) (Hadarics, 2006);

Vörösfejű gébics (*Lanius senator*) 2003. május 1.
Fertőszéplak (fotó: Pellingner Attila)

Karmazsinpirók (*Carpodacus erythrinus*) (22/24)

2003. május 24. Hortobágy, Hortobágyi-halastó (I. tó) 1 tojó vagy imm. hím pld. (Tar J., Tihanyi G.);
2003. július 16. – augusztus 13. Tapolca, Ady Endre utca 1 ad. hím + 1 ad. tojó pld. (Tomor Á., Ferenczi M.);

Sarkantyús sármány (*Calcarius lapponicus*)

2003. január 6. Tarnaszentmiklós, Hamvajjárásí-dűlő 10 pld. (Borbáth P.);
2003. december 2. Mezőkövesd 1 pld. (Katona Cs.);
2003. december 31. Mezőkeresztes 2 pld. (Katona Cs.);

Kucsmás sármány (*Emberiza melanocephala*) (4/5)

2003. június 13. Egyek, Kis-Villongó (Nyugati-főcsatorna melletti gátórház) 1 ad. hím + 1 ad. tojó pld. (Tar J.; Végvári Zs. és mások).

D kategória

Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) (A: 34/46, D: 8/12)

2003. november 9. Karcag, Vajasi-legelő 1 ad. pld. (Pabar Z., Dékány B., Monoki Á.) (Monoki, 2003f);
2003. december 15–17. Szeged, Szegedi-Fertő (II/8. tó) 1 ad. pld. (Mészáros Cs.; Kókai K.).

E kategória

Kisasszonyréce (*Aix sponsa*) (2/3)

2003. március 28. Egerszalók, Egerszalóki-víztározó 1 ad. (nászruhás) hím pld. (Visnyei L., Gyóni G.; Fitala Cs., Molnár T. Seres N.);

Ausztrál királypapagáj (*Alisterus scapularis*)

2003. szeptember 25. – október 7. Sopron, Sörház-domb 1 imm. hím pld. (Winkler M., Hadarics T.);

Sárga-kék ara (*Ara ararauna*)

2003. október 3. Budapest, Szabadság híd 1 pld. (Parragh Á.; Szalóczy Cs.).

Fészkelések

Csörgő réce (*Anas crecca*)

2003. július 16. Fertőújlak, Nyéki-szállás 1 ad. tojó + 9 pull. pld. (Pellingner A.) (Pellingner, 2005);

Pusztai ölyv × egerészölyv (*Buteo rufinus* × *Buteo buteo*)

2003. május–június Tiszaigar, Őrsi-dűlő 1 tojó pusztai ölyv × 1 hím egerészölyv és 3 hibrid pull. pld. (Fáter I., Zalai T., Gál L. és mások);

Berki poszáta (*Cettia cetti*) (2)

2003. június 7–8. Kis-Balaton, Ingói-berek 1 ad. (énekdő) hím + 1 ad. tojó + 2-3 (frissen kirepült) juv. (1y) pld. (Schmidt A., Magyar G., Szigeti B.) (Schmidt, 2005);
2003. július 7. Kis-Balaton, Ingói-berek 1 ad. (énekdő) hím + 1 ad. (etető) tojó + 4 pull. pld. (fészkekben) (Schmidt A.) (Schmidt, 2005) az előzővel azonos revírben valószínűleg ugyanannak a párnak a másodköltése;

Nagy őrgébics (*Lanius excubitor*) (2)

2003. június 19. Botpalád, Csere-hát 1 pár + 3 pull./juv. (1y) pld. (Török H. A., Tihanyi G., Tar J.).

El nem fogadott, illetve visszavont adatok – *Records not accepted or withdrawn*

Fakó rétihéja (*Circus macrourus*) 2003. április 12. Nagykopáncs, Nagykopáncsi-pusztá; 2003. április 12. Zsombó; **fekete sas** (*Aquila clanga*) 2003. április 6. Nyíregyháza, Szelkő-tó; **nagy goda izlandi alfaja** (*Limosa limosa islandica*) 2003. szeptember 7. Hortobágy, Fényesi-halastó; **sárgalábú cankó** (*Tringa flavipes*) 2003. július 7. Fertőújlak; **ezüstsirály** (*Larus argentatus*) 2003. november 10. Balatonfenyves, Balaton; **álarcos gébics** (*Lanius nubicus*) 2003. augusztus 31. Tóthegyes (4-5).

Summary: The 2003 Annual Report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee

This is the sixteenth report of the Hungarian Checklist and Rarities Committee. For this report 212 records were evaluated of which 92% were accepted (182 records of 44 different species in category A and three records of three species in category E). Out of the 62 records submitted from the year 2003, 92% were accepted (52 records were accepted in category A and two records in category E, moreover three breeding records of two species). The annual meeting of the Committee was held on March 7–8, 2003 in Rejtek in the Bükk Hills, on December 5–6, 2003 in Kőszeg and on November 26, 2004 in Tata. The report also contains all records that need to be reported only without description.

Definitions for categories follow the recommendations of the Texel and Heligoland guidelines of the AERC. The two figures (divided by a slash) after species names indicate the number of occurrences and individuals up to and including 2003. When only one figure is shown this relates to both occurrences and individuals. For those species where exact number of records were not computed prior to 1988, only the number of records accepted since 1988 (“n + the number of records accepted since 1988”) are given in brackets.

Since the report is in Hungarian, the following guidelines are given for acronyms and Hungarian words frequently used in the report. Dates are written according to the Hungarian sequence i.e. year, month, day. The date is followed by the place of occurrence, usually the name of the town of municipality followed by the name of the actual locality. Names or numbers of the particular pond of a fishpond system are given after the name of the pond system in brackets. Number of individuals is given before the acronym *pld.* (i.e. “individual”) with notes on plumage, sex or other circumstances of the record. *Hím* means male, *tojó* means female, *2y* means second year immature bird, *nyugalmi ruhás* means “winter (basic) plumage”, *nászruhás* refers to “adult summer (alternate) plumage”. *Megfogva* means the bird was netted and ringed. The names of observers are in brackets. *És társai(k)* means “et al.” and it usually indicates that the bird was reported by more than four observers. Reference to publication or photo, where available, is given after the record. Rejected records are listed at the end of the report.

Highlights of 2003 were the first record of Ring-necked Duck (*Aythya collaris*) and the first record of Lesser Scaup (*Aythya affinis*) in Category A. Further noteworthy records for the year were 9th record of Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*), 10th record of Sociable Plover (*Chettusia gregaria*), 4th record of Sabine’s Gull (*Larus sabini*), 4th record of Calandra Lark (*Melanocorypha calandra*), 3rd record of Cetti’s Warbler (*Cettia cetti*), 9–11th records of Paddyfield Warbler (*Acrocephalus agricola*), 5th record of Yellow-browed Warbler (*Phylloscopus inornatus*) and 4th record of Black-headed Bunting (*Emberiza melanocephala*). At the time of finishing the report a total of 301 species were known to have occurred in Hungary during the year of 2003.

Breeding records of rare and occasional breeding bird species have also been verified systematically from 1998 on (see details in Schmidt, 1998). The Cetti’s Warbler (*Cettia cetti*) bred in Hungary for the first time (Schmidt, 2005). The Great Grey Shrike (*Lanius excubitor*) bred in Hungary for the second time in 2003.

Irodalom

- Bankovics A. (1990): Újabb fajok Magyarország avifaunájában. *Aquila* **96–97**, p. 127–137.
Hadarics T. (2006): Új fajok a Fertő madárfaunájában 1996 és 2003 között. *Szélkiáltó* **12**, p. 23–27.
Keve A. (1960): Magyarország madarainak névjegyzéke. Madártani Intézet, Budapest, 89 p.
Keve A. (1984): Magyarország madarainak névjegyzéke. Akadémiai Kiadó, Budapest, 99 p.
Kovács G. (2004): A lilebíbic (*Chettusia gregaria*) újabb előfordulása a Hortobágyon. *Aquila* **111**, p. 199.
Magyar G. (1994): Hogyan dokumentáljuk ritka madarak előfordulását? *Partimadár* **4(2)**, p. 52–55.
Magyar G. (1996): Magyarország madárfajainak jegyzéke. *Partimadár* **5**, p. 87–91.
Magyar G., Hadarics T., Waliczky Z., Schmidt A., Nagy T. & Bankovics A. (1998): Magyarország madarainak névjegyzéke. Madártani Intézet, Budapest, 202 p.
MME NB (1998): Az MME Nomenclator Bizottság jelentése a Magyarországon ritka madárfajok 1988 előtti előfordulásairól. *Aquila* **103–104**, p. 101–114.

- MME NB (2001): Az MME Nomenclator Bizottság 2001. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Túzok* **6**, p. *in press*.
- MME NB (2006): Az MME Nomenclator Bizottság 2002. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Aquila* **113**, p. 73–89.
- Monoki Á. (2003a): Fakó rétihéja (*Circus macrourus*) előfordulása Túrkeve határában a Ballai-pusztákon. *A Puszta* **20**, p. 329–330.
- Monoki Á. (2003b): Füles vöcsök (*Podiceps auritus*) előfordulása a karcagi Keeskeri-víztározón. *A Puszta* **20**, p. 331–332.
- Monoki Á. (2003c): Halászsirály (*Larus ichthyaetus*) előfordulása Ecségfalva mellett a Kenderesszigeti-halastavakon. *A Puszta* **20**, p. 322–323.
- Monoki Á. (2003d): Halászsirály (*Larus ichthyaetus*) előfordulása a kunhegyesi Telekhalmi-halastavakon. *A Puszta* **20**, p. 320–321.
- Monoki Á. (2003e): Lilebíbic (*Chettusia gregaria*) előfordulása Ecségfalva mellett, a Kenderesszigeti-halastavakon. *A Puszta* **20**, p. 324–326.
- Monoki Á. (2003f): Vörös ásólúd (*Tadorna ferruginea*) előfordulása Karcag határában. *A Puszta* **20**, p. 327–328.
- Pellinger A. (2005): Csörgő réce (*Anas crecca*) fészkelése Mekszikópusztán. *Aquila* **112**, p. 216–217.
- Schmidt A. (1998): Az MME Nomenclator Bizottság legfrissebb döntései. *Túzok* **3**, p. 33–34.
- Schmidt A. (2005): Berki poszáta (*Cettia cetti*) költése a Kis-Balatonban. *Aquila* **112**, p. 225–226.
- Török. H. A. & Petrilláné Bartha E. (2006): Vándorfüzike (*Phylloscopus inornatus*) előfordulása a barabási Kaszonyi-hegyen. *Aquila* **113**, p. 174–175.